

Rapport

Projectnummer: 6500978000

Referentienummer: Referentienummer

Datum: 22-6-2017

Actualisatie natuuronderzoek Vogelasiel Someren

Actualiserend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Concept

Verantwoording

Titel	Actualisatie natuuronderzoek Vogelasiel Somerens
Subtitel	Actualiserend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	347646
Referentienummer	SWNL
Revisie	C1
Datum	22-6-2017

Auteur(s)	Gijs Meijer
E-mailadres	gijs.meijer@sweco.nl

Gecontroleerd door	Jody Ettema
Paraaf gecontroleerd	

Goedgekeurd door	Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Kader van het onderzoek.....	4
1.3	Plangebied en voorgenomen ontwikkeling.....	4
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000	6
2.1	Toetsingskader	6
2.2	Resultaten actualisatie.....	7
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming.....	8
3.1	Toetsingskader	8
3.2	Methode actualisatie.....	9
3.3	Resultaten	10
3.3.1	Planten	10
3.3.2	Vogels	10
3.3.3	Vleermuizen.....	10
3.3.4	Overige zoogdieren	11
3.3.5	Amfibieën, reptielen en vissen	11
3.3.6	Ongewervelden	11
4	Wet natuurbescherming: houtopstanden	12
4.1	Toetsingskader	12
4.2	Analyse en toetsing	12
5	Natuurbeleidskader	13
5.1	Toetsingskader	13
5.1.1	Inventarisatie	13
5.1.2	Analyse.....	14
5.1.3	Effect-evaluatie	14
5.1.4	Compensatie.....	16
6	Conclusies	20
6.1	Wet natuurbescherming.....	20
6.1.1	Natura 2000	20
6.1.2	Soortenbescherming	20
6.1.3	Houtopstanden.....	20
6.2	Natuurbeleidskaders	20

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Stichting Vogelasiel Someren heeft een vogelasiel nabij Camping De Somerense Vennen te Lierop. Het bestaande vogelasiel wordt compleet vernieuwd en uitgebreid, waarmee het dé centrale opvanglocatie voor vogels wordt in de regio Noord-Brabant Oost. Vanwege de uitbreiding is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. In dat kader is door Sweco in 2016 een verkennend natuuronderzoek¹ uitgevoerd. De uitvoerbaarheid van het plan is hierin getoets aan de destijds vigerende wet- en regelgeving voor natuur. Het belangrijkste aandachtspunt is de compensatieopgave voor het verlies aan oppervlakte van het Natuurnetwerk Brabant (NNB).

Op 1 januari is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet heeft onder meer de Flora- en faunawet vervangen. Vanwege de wetswijziging is het voorgaande onderzoek geactualiseerd in het kader van de Wet natuurbescherming. In voorliggend rapport is bepaald of er nieuwe beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en/of negatief beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen ontwikkeling. Tevens is bepaald of de bevindingen en conclusies van het onderzoek met betrekking tot soortbescherming, Natura 2000 en houtopstanden nog geldig zijn op grond van de huidige wetgeving. Daarnaast is de compensatieopgave voor de NNB verder uitgewerkt.

1.2 Kader van het onderzoek

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze nieuwe wetgeving heeft de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en Boswet vervangen. In het verkennend natuuronderzoek wordt de voorgenomen ingreep getoetst aan de volgende kaders binnen de Wet natuurbescherming:

- Natura 2000-gebieden (voorheen Natuurbeschermingswet 1998)
- Soorten (voorheen Flora- en faunawet)
- Houtopstanden (voorheen Boswet)
- Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS)

Het voorliggend rapport betreft een onderzoek dat erop is gericht om een eerste inzicht te krijgen in de (mogelijk) aanwezige beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de eventuele vervolgstappen die moeten worden genomen.

1.3 Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied ligt ten noordwesten van Someren in de provincie Noord-Brabant en ingeklemd tussen het natuurgebied Strabrechtse Heide & Beuven en camping De Somerense Vennen. In figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

¹ Verkennend natuuronderzoek uitbreiding Vogelasiel Someren. Oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur. Sweco Nederland NB, referentienummer SWNL189155, d.d. 2 juli 2016



Figuur 1.1 Globale ligging plangebied Uitbreiding Vogelasiel Someren (rode stip). Bron: Google Maps

Het plangebied omvat een bosstrook bestaande uit een houtopstand van hoofdzakelijk fijnsparren en enkele jonge berken. Het terrein is deels omheind en sluit aan op het terrein van camping De Somerense Vennen, wat voornamelijk uit een grasperceel bestaat. Het plangebied grenst in het westen aan de Bussersdijk. De voorgenoemde ontwikkeling omvat de uitbreiding van het Vogelasiel Someren. Hiervoor dienen diverse bomen gekapt te worden en grond vergraven.

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000

2.1 Toetsingskader

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze heeft als doel het beschermen van o.a. Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden hebben, zijn in beginsel niet toegestaan. In dit kader is toetsing op mogelijk significant negatieve effecten nodig. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig)
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen:

- Toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig
- Toename van 0,05-1 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat²
- Toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aeries calculator. Bij een meldings- of vergunningsplicht dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningaanvraag zal door het bevoegd gezag worden bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende habitattypen of leefgebieden van soorten³. Op basis daarvan zal worden bepaald of een vergunning kan worden verleend.

² Wanneer een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied.

³ In de Aeries monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

2.2 Resultaten actualisatie

De begrenzingen van Natura 2000 gebieden zijn onveranderd ten opzichte van de inventarisatie in het verkennend natuuronderzoek. Op een afstand van circa 250 meter ligt het Natura2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven.

In het verkennend natuuronderzoek is geconcludeerd dat effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand zijn uit te sluiten. Tijdens de realisatie- en gebruiksfase is het optreden van (significant) negatieve effecten voor de effectindicatoren oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, lichtverstoring, geluidsverstoring, verstoring door trillingen, optische verstoring en veranderingen in populatiedynamiek niet aan de orde omdat de invloedsfeer van deze effectindicatoren niet reikt tot aan de Natura 2000-gebieden die in de omgeving liggen. Als gevolg van de voorgenomen uitbreiding is eveneens geen sprake van een effect als gevolg van stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Uit de berekeningen die zijn uitgevoerd in Aerial Calculator (Sweco, 2016)⁴ blijkt de toename aan stikstofdepositie als gevolg van de uitbreiding van het vogelasiel verwaarloosbaar zijn. Een melding-of vergunningsplicht is niet van toepassing.

Wat betreft de gebiedsbescherming (Natura 2000) zijn er ten opzichte van de Natuurbeschermingwet 1998 weinig wijzigingen doorgevoerd in de Wet natuurbescherming. De conclusies uit het voorgaand onderzoek gelden onverkort onder de Wet natuurbescherming. Er is geen noodzaak tot het nemen van vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000.

⁴ Sweco (2016). AERIUS berekening- Vogelasiel Someren, SWNL-0188332

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en Andere soorten. Hiervoor gelden per beschermingsregime de volgende verbodsbepalingen:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

- onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantings- en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond.

Voor *Andere soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond. Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van EZ) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. In de Provincie Noord-Brabant geldt een vrijstelling voor soorten uit de soortgroepen zoogdieren (*aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat*) en amfibieën (*bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en bastaardkikker*). Voor de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel geldt een vrijstelling tot 1 oktober 2017. Na deze datum zijn deze soorten dus niet meer vrijgesteld van ontheffingsplicht.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de Wet natuurbescherming, geldt ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is en een geldend belang van toepassing is. Het is ook mogelijk om ten aanzien van Andere soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode, mits de voorgenomen activiteit en de betreffende soort(en) als zodanig in de gedragscode is/zijn beschreven. Er is dan geen ontheffingsplicht van toepassing. Het ministerie van EZ heeft 15 gedragscodes Ffwet tijdelijk verlengd. De looptijd van verschillende gedragscodes wordt verlengd tot het moment dat de nieuwe gedragscodes afgestemd op de Wet natuurbescherming definitief zijn goedgekeurd. Gedragscodes afgestemd op de Wet natuurbescherming zijn momenteel in ontwikkeling.

Naast bepalingen voor specifiek aangewezen soorten geldt krachtens artikel 1.11 (lid 1 & 2) van de Wet natuurbescherming, de algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Via deze wet wordt eenieder medeverantwoordelijk gesteld voor de zorg en bescherming van flora en fauna en dient men geen handelingen uit te voeren die opzettelijk soorten kunnen aantasten.

3.2 Methode actualisatie

Voor de soortbescherming geldt dat er in de Wet natuurbescherming een en ander gewijzigd ten opzichte van de Flora- en faunawet. Zo zijn er soorten die onder de Flora- en faunawet beschermd waren, niet langer wettelijk beschermd onder de Wet natuurbescherming. Het betreft soorten als kleine modderkruiper, bittervoorn en rivierdonderpad en veel plantensoorten. In de Wet natuurbescherming zijn onder de categorie 'andere soorten' enkele soorten opgenomen die onder de Flora- en faunawet nog

niet waren beschermd. Deze nieuwe beschermde soorten betreffen enkel soorten binnen de soortgroepen vissen, ongewervelden en planten. Daarnaast is de beschermingsstatus van enkele soorten gewijzigd ten opzichte van de oude wetgeving.

Ter inventarisatie van de actuele verspreiding van nieuwe beschermde soorten in Nederland zijn de NDFF en waarneming.nl geraadpleegd, alsmede verschillende verspreidingsatlassen van gegevensbeherende instanties (SOVON, RAVON, FLORON, de vlinderstichting et cetera). Tevens is gebruik gemaakt van relevante voorgaande rapportages.

Dit bronnenonderzoek brengt samen met een habitatgeschiktheidsbeoordeling nieuwe beschermde soorten in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Vervolgens is bepaald of soorten beïnvloed kunnen worden door voorgenomen ingreep.

3.3 Resultaten

3.3.1 Planten

In het verkennend onderzoek is geconcludeerd dat er geen onder de Flora- en faunawet zwaardere beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied.

Uit bestaande gegevens blijkt dat er geen nieuwe, onder de Wet natuurbescherming, beschermde plantensoorten bekend zijn uit de omgeving van het plangebied. Het plangebied betreft een voormalig deel van een productiebos en bestaat uit een droge houtopstand met hoofdzakelijk naaldbomen met een beperkte ondergroei van braamstruweel. In dergelijke omstandigheden worden geen beschermde plantensoorten verwacht. Er is geen noodzaak tot aanvullend onderzoek of ontheffing. Met de uitvoering van het plan worden voor wat betreft de soortgroep vaatplanten geen verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming overtreden.

3.3.2 Vogels

Uit het voorgaande onderzoek blijkt dat het plangebied geen onderdeel is van essentieel leefgebied van categorie 1-4 vogelsoorten. Wel kunnen andere vogelsoorten tijdens het broedseizoen broeden in het plangebied en directe omgeving.

Ook onder de Wet natuurbescherming zijn alle inheemse vogelsoorten beschermd en wordt de lijst van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten gehanteerd. De conclusies uit het voorgaande rapport zijn dan ook tevens geldig onder de Wet natuurbescherming. Bij werkzaamheden in het broedseizoen (globaal half maart tot augustus) kan sprake zijn van verontrusting, doden of verstoren van broedvogels. Als werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, kan verstoring en daarmee overtreding van verbodsbepalingen vanuit artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming worden voorkomen.

3.3.3 Vleermuizen

In het voorgaande onderzoek is geconcludeerd dat het plangebied een matig geschikt leefgebied vormt voor vleermuizen. Bomen met geschikte invliegopeningen ontbreken, evenals optimaal foerageergebied. Potentiële vliegroutes bevinden zich ten westen van het plangebied. Echter, gelet op aard en afstand van de voorgenomen ontwikkeling ten opzichte van deze potentiële vliegroutes, kunnen effecten op vleermuizen op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Onder de Wet natuurbescherming kennen vleermuissoorten een zelfde wijze van bescherming als onder de Flora- en faunawet. De conclusies uit het voorgaande rapport zijn dan ook tevens geldig onder de Wet natuurbescherming, er worden geen verbodsbepalingen overtreden met betrekking tot de soortgroep vleermuizen.

3.3.4 Overige zoogdieren

In het vorige rapport is geconcludeerd dat aanwezigheid van leefgebied van zwaarder beschermde soorten (tabel 2 en 3 Ffwet) kan worden uitgesloten. Het plangebied maakt waarschijnlijk wel deel uit van het leefgebied van algemeen beschermde zoogdieren zoals konijn, egel, mol en enkele soorten (spits)muizen. Ten aanzien van deze algemene soorten geldt onder de Flora- en faunawet een vrijstelling van ontheffingsplicht voor het uitvoeren van ruimtelijke ontwikkelingen.

Onder de Wet natuurbescherming geldt voor deze algemene soorten ook een vrijstelling van ontheffingsplicht in de Provincie Noord-Brabant. Er zijn geen nieuwe beschermde soorten bijgekomen met de inwerkingtrede van de nieuwe wet. Echter, in de provincie Noord-Brabant geldt vanaf 1 oktober 2017 geen vrijstelling meer voor kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel. Voor deze soorten geldt echter dat het plangebied niet interessant is. Het ontbreekt aan elementen als takkenrillen, omgevallen bomen en dichte hagen die gebruikt kunnen worden als vaste rust- en/of verblijfplaats voor kleine marterachtigen. Mogelijk foerageren ze incidenteel in het plangebied. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied, in de ruime omgeving is kwalitatief beter leefgebied voor kleine marterachtigen aanwezig. Er is geen noodzaak tot aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing. Voor wat betreft de soortgroep overige zoogdieren wordt met de uitvoering van het plan geen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden.

3.3.5 Amfibieën, reptielen en vissen

In het voorgaand onderzoek is geconcludeerd dat in het plangebied geen geschikt leefgebied aanwezig is voor vissen en onder de Flora- en faunawet zwaarder beschermde amfibieën en reptielen.

De conclusies uit het voorgaande rapport zijn dan ook tevens geldig onder de Wet natuurbescherming. Er is geen noodzaak tot aanvullend onderzoek of ontheffing. Voor wat betreft de soortengroepen amfibieën, reptielen en vissen worden met de uitvoering van het plan geen verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming overtreden.

3.3.6 Ongewervelden

In voorgaand onderzoek is geconcludeerd gelet op de habitateisen en verspreiding van beschermde soorten en de huidige inrichting, het plangebied geen onderdeel kan zijn van functioneel leefgebied van onder de Flora- en faunawet beschermde ongewervelden.

Uit bestaande gegevens blijkt dat de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten spiegeldikkopje, beekrombout, bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel, speerwaterjuffer voorkomen in de omgeving van het plangebied. Waarneming van deze soorten concentreren zich in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven. Het plangebied is gezien de aard en inrichting, ongeschikt als leefgebied voor deze soorten. Gelet op de specifieke habitateisen en verspreiding van beschermde soorten en de

huidige aard en inrichting van het plangebied, is aanwezigheid van functioneel leefgebied uitgesloten. Er is geen noodzaak tot aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing. Voor wat betreft de soortengroepen ongewervelden worden met de uitvoering van het plan geen verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming overtreden.

4 Wet natuurbescherming: houtopstanden

4.1 Toetsingskader

Houtopstanden buiten de bebouwde kom en bestaande uit een rij van tenminste 20 bomen of een oppervlakte van tenminste 10 are bestaande uit boomvormers (stamdiameter tenminste 0,1 meter) zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden. Voor de eigenaar van de grond die een houtopstand geheel of gedeeltelijk velt of laat vellen, geldt een meldings- en herplantingsplicht. De melding dient ingediend te worden bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag in deze is de provincie Noord-Brabant.

In de provincie Noord-Brabant is een melding en herplanting niet nodig wanneer de houtopstanden vallen onder de volgende categorieën:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande:
 1. wegbeplantingen;
 2. beplantingen langs waterwegen, en
 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- i. het periodiek vellen van vriend- of hakhout;
- j. houtopstanden op oevers van vennen en poelen over een breedte 30 meter gerekend vanaf bestaande gemiddelde voorjaarswaterlijn;
- k. houtopstanden in verband met het realiseren van een werk overeenkomstig een onherroepelijk bestemmingsplan of provinciaal inpassingsplan waarvoor reeds een planologische compensatie is vereist; of
- l. een tijdelijke houtopstand.

4.2 Analyse en toetsing

In vergelijking met de Boswet zijn er in de Wet natuurbescherming weinig wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de bescherming van houtopstanden. Zoals in voorgaand onderzoek gesteld zal ten behoeve van de uitbreiding van het vogelasiel Someren sprake

zijn van het kappen van bomen die onderdeel zijn van een houtopstand groter dan 10 are. De te kappen bomen vallen niet onder de uitzonderingscategorieën en zijn dan ook beschermd op grond van de Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden. Voor de bomenkap geldt dan ook een meldings- en herplantingsplicht. De melding moet tijdig ingediend te worden bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Brabant.

5 Natuurbeleidskader

5.1 Toetsingskader

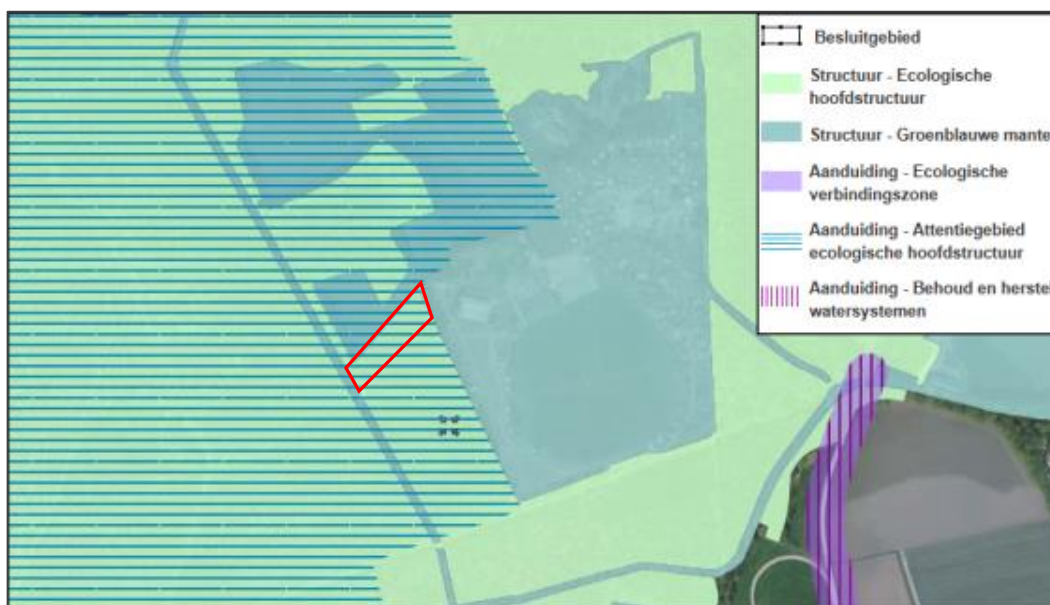
Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit:

- Provinciaal beleid
 - Natuurnetwerk Brabant (NNB, voorheen EHS).
 - Gebieden binnen de Verordening Ruimte 2014

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNB is geregeld via het bestemmingsplan. De provinciale groenstructuur voor de Provincie Noord-Brabant is ruimtelijk vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014. In het Provinciaal Natuurbeheerplan zijn de na te streven doelen weergegeven op het gebied van (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

5.1.1 Inventarisatie

De situatie is ten opzichte van het voorgaande rapport ongewijzigd gebleven. Het plangebied is gelegen binnen het NNB en sluit aan op overige NNB-gebieden. Het ligt echter buiten de begrenzing van de Groenblauwe mantel, zoals globaal weergegeven in figuur 4.2.

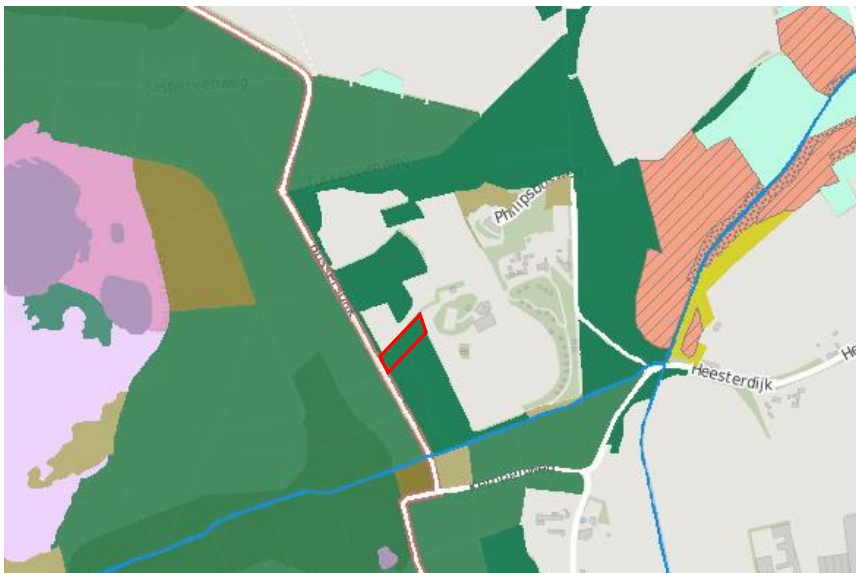


Figuur 4.2 Ligging plangebied (rode omlijning) ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant en Groenblauwe mantel in de Provincie Noord-Brabant. Bron: ruimtelijkeplannen.brabant.nl

5.1.2 Analyse

De voorgenen uitbreiding van het vogelasiel omvat een aangewezen deel van het NNB. Er is derhalve sprake van het mogelijk optreden van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB (ruimtebeslag, verstoring, versnippering), wat een compensatieplan noodzakelijk kan maken.

De mate waarin verstoring, dan wel versnippering kan optreden (externe werking) is afhankelijk van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken van het NNB. De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB is gebied specifiek en door de provincie vastgelegd in hun ruimtelijke en/of natuurbeleid. De 'wezenlijke kenmerken en waarden' zijn te vinden op de ambitiekaart uit het Natuurbeheerplan 2016 van de provincie (Figuur 4.3). Uit figuur 4.3 wordt duidelijk dat het plangebied in gebied ligt, dat is aangewezen als N15.02 'Dennen-, eiken- en beukenbos'.



Figuur 4.3: Ligging plangebied (rode omlijning) binnen het aangewezen beheertype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos(donker groen). Bron Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2016.

5.1.3 Effect-evaluatie

Uit figuur 4.2 en 4.3 wordt duidelijk dat de voorgenen ontwikkeling in en in de nabijheid van aangewezen NNB-gebieden is gelegen. Hiervoor geldt dat indien er een aantasting van de wezenlijke kenmerken van het NNB optreedt het compensatiebeginsel toegepast moet worden. We onderscheiden in de beoordeling de volgende effectindicatoren:

Ruimtebeslag

Als gevolg van de uitbreiding van het vogelasiel Someren gaat NNB verloren als gevolg van ruimtebeslag. Voor deze aantasting is compensatie nodig.

Verstoring en versnippering

Van verstoring en versnippering ten gevolge van de voorgenen ontwikkeling is geen sprake. Het NNB-gebied ligt parallel aan het campingterrein en de bestaande bebouwing

van het vogelasiel. De mate van verstoring is hierdoor in de bestaande situatie hoog en zal in de gewenste situatie van vergelijkbaar niveau blijven. Daarnaast is het gebied voor een overgroot deel omheind, dit ter afscherming van de camping en het asiel. Hierdoor is het gebied reeds beperkt toegankelijk en is aansluiting met de overige NNB-gebieden in de directe omgeving beperkt. Derhalve zijn verstoring en versnippering van de wezenlijk kenmerken en waarden van het NNB binnen en in de omgeving van het plangebied op voorhand uitgesloten. Voor beide effectindicatoren wordt geen toeslag gerekend.

Mitigatie

Verstoring en versnippering van de bestaande natuurwaarden zal slechts in zeer beperkte mate optreden door de in het vogelasiel aanwezige dieren, de aanwezigheid van personeel en zo nu dan verkeersbewegingen. Deze verstoring zou nog verminderd kunnen worden met de ontwikkeling van bijvoorbeeld mantelvegetatie. Hierdoor ontstaat niet alleen een fysieke afscherming met de omgeving, maar ook een meer natuurlijk overgang naar nabijgelegen NNB-gebieden. De randen van het plangebied zijn relatief eenvormig. Gebrek aan structuur, besdragende struiken en nectarplanten vormen voor veel soorten een belangrijk knelpunt in de kwaliteit van hun leefgebied. Zorgen voor deze factoren stimuleert niet alleen de soorten die daar direct van afhankelijk zijn zoals insecten, maar ook de grotere soorten die daarvan weer afhankelijk zijn voor hun voedsel. De ontwikkeling van mantelvegetatie is derhalve positief voor soorten als vlinders, zweefvliegen en bijen. Daarnaast is dit ook positief voor kleine zoogdieren en vleermuizen door extra voedselaanbod. Door bij de mantelvegetatie ook bes- en nootdragende struiken te gebruiken, is dit voordelig voor bijvoorbeeld besetende vogels, maar ook voor zoogdieren als vos, eekhoorn en diverse muizensoorten.

Compensatieverplichting

Ten aanzien van de ruimtebeslag als gevolg van de voorgenomen uitbreiding van het vogelasiel op het NNB geldt dat externe effecten verwaarloosbaar zijn. De aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken zowel kwalitatief als kwantitatief beperkt. Echter, aangezien een gedeelte van het plangebied binnen het NNB valt, zal een gedeelte hiervan verdwijnen dat gecompenseerd moet worden. In samenspraak met de provincie Noord-Brabant is vastgesteld dat het plaatselijk versterken van de NNB niet mogelijk wordt geacht. Daarom dient bij het bevoegd gezag (Provincie Noord-Brabant) een zogenaamd 'Verzoek tot herbegrenzing' aangevraagd te worden. Aangezien het om een kleinschalige en individuele ingreep betreft, is artikel 5.5 ('Wijziging van de begrenzing op verzoek bij kleinschalige ingrepen') uit de Verordening Ruimte 2014 van toepassing.

Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van de ecologische hoofdstructuur op verzoek van de gemeente wijzigen ten behoeve van een individuele, kleinschalige ingreep. Een verzoek om wijziging van de begrenzing, als bedoeld in het eerste lid, gaat vergezeld van een bestemmingsplan waaruit blijkt dat:

- a. de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur in het desbetreffende gebied;
- b. de voorgestelde ingreep leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van de ecologische hoofdstructuur als geheel;
- c. de voorgestelde ingreep is onderbouwd met een afweging van alternatieven;
- d. de voorgestelde ingreep vergezeld gaat van zodanige maatregelen dat er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;

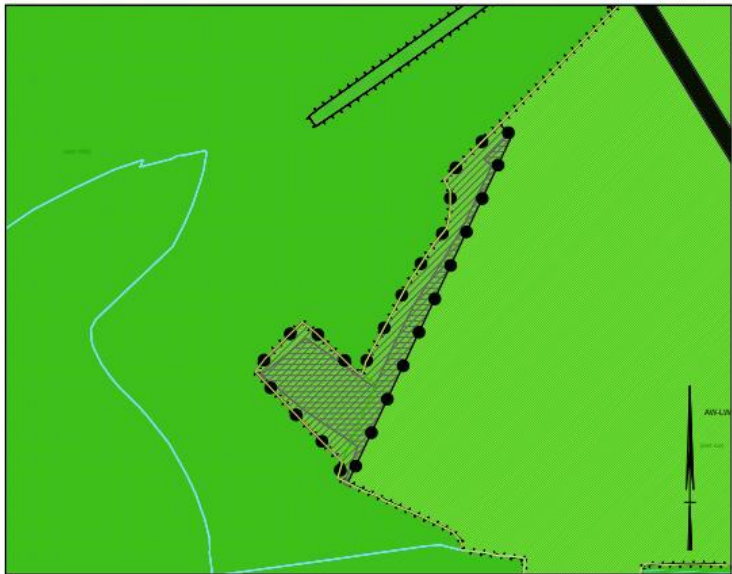
- e. de uitvoering van de voorgestelde ingreep en de daarbij betrokken maatregelen en de monitoring daarvan zijn verzekerd;
- f. wordt voldaan aan de regels inzake het compenseren van verlies van ecologische waarden en kenmerken bedoeld in artikel 5.6 (compensatieregels).

5.1.4 Compensatie

De op grond van de Verordening Ruimte verplichte compensatie vindt naar keuze plaats door fysieke compensatie (overeenkomstig artikel 5.7) of financiële compensatie (overeenkomstig artikel 5.8) De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde areaal waarbij een toeslag op de omvang van het vernietigde areaal wordt berekend, zowel in oppervlak, als in budget.

Voor de berekening van het te compenseren areaal dient een kwaliteitstoeslag te worden berekend. Deze is bepaald aan de hand van expert judgement en is o.a. afhankelijk van de ontwikkelingsduur van de verdwenen natuur, waarbij kwalitatief gelijkwaardige natuur dient te worden ontwikkeld. Het plangebied omvat in de huidige situatie hoofdzakelijk een jonge houtopstand van fijnsparren en opslag van berken. De typische zure bodem biedt betrekkelijk weinig variatie in de vegetatie. Dit is direct zichtbaar, aangezien de ondergroei hoofdzakelijk uit braamstruweel bestaat. De bedekkingsgraad is minimaal (< 5% totale oppervlakte van het plangebied). Voor dit beheertype typische flora ontbreekt. De bodem toont een ontwikkelde opbouw, echter is door verzuring beperkt bruikbaar geworden als groeiplaats voor typische soorten van een oudere bosbodem, zoals gewone salomonszegel, lelietje-van-dalen, dubbelloof, bosanemoon of dennenorchissen. De leeftijdsopbouw van de aanwezige bomen varieert tussen de 25 tot 100 jaar. Gelet op de benodigde ontwikkelingsduur van de huidige waarde van het NNB-gebied, dient een oppervlaktetoeslag van 2/3 (ontwikkelingstijd 25 tot 100 jaar) te worden toegepast.

Op grond van de Verordening Ruimte 2014 is voor de compensatie van het bos en de kleine landschapselementen een toeslag van 2/3 aan de orde op basis van deze ontwikkelingsduur, plus de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer. Aangezien het uitgangspunt is dat een oppervlakte van ca. 3100m² aan NNB verloren gaat, bedraagt de te compenseren oppervlakte afgerond 5200m². Aan compensatie worden door de Provincie Noord-Brabant voorwaarden gesteld. De compensatieopgave voor onderhavig project wordt gerealiseerd door middel van fysieke compensatie.



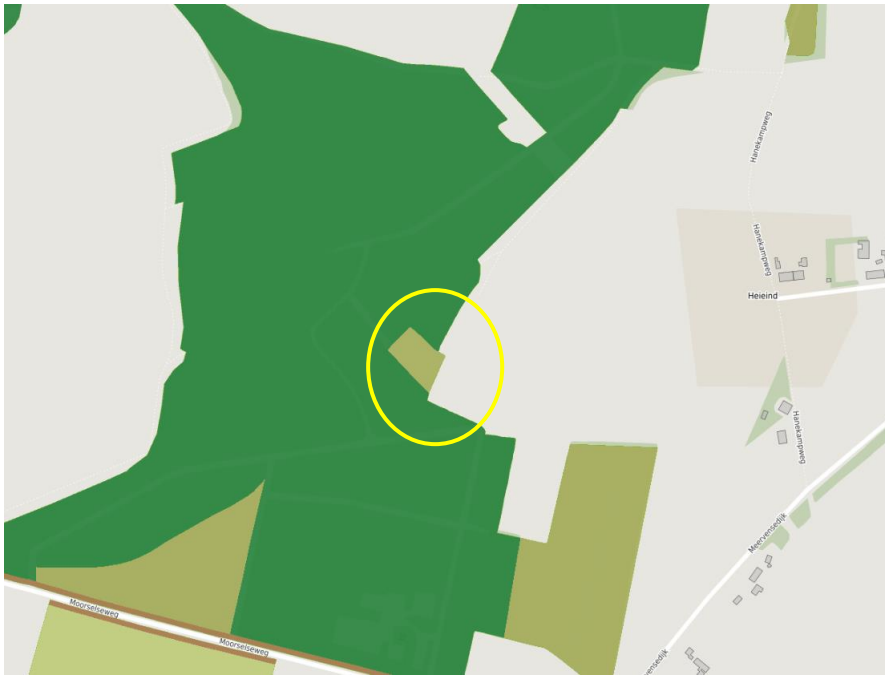
Figuur 4.4: Compensatiegronden NNB, de bestemming wordt omgevormd naar 'Natuur'.

Fysieke compensatie

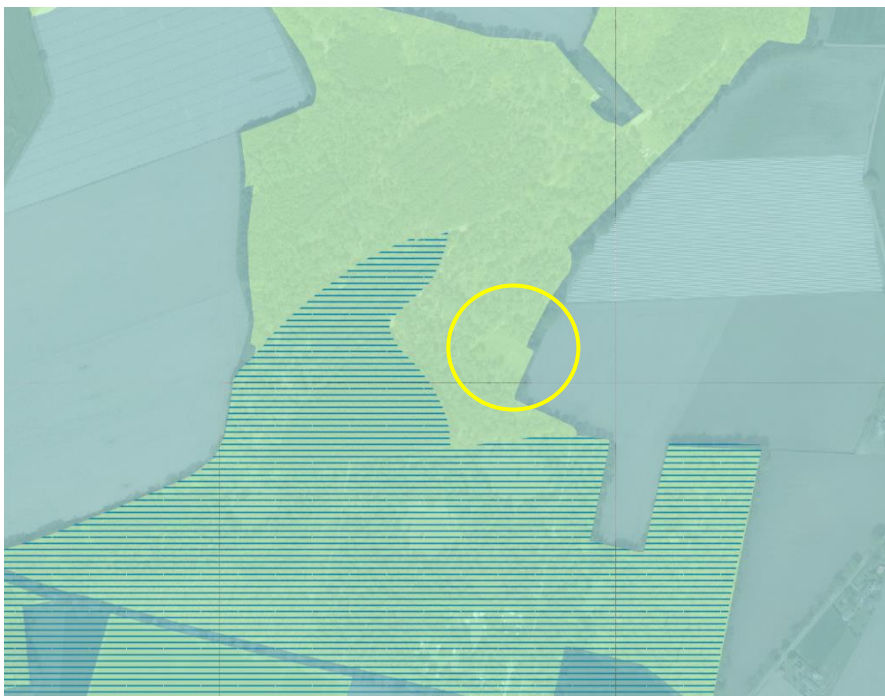
De gemeente Someren heeft gronden ter beschikking gesteld voor de fysieke compensatie. Het gaat om een stuk agrarische grond van circa 3064m², grenzend aan een bosgebied. Het perceel waar deze compensatie plaatsvindt, maakt tevens deel uit het bestemmingsplan. In het perceel geldt de bestemming 'Agrarisch met waarden - Landschappelijke waarden'. De benodigde natuurcompensatie kan hier plaatsvinden door de bestemming te wijzigen naar 'Natuur'. Middels een brief van de provincie (d.d. 8 januari 2016, kenmerk C2153087/390378) hebben de Gedeputeerde Staten ingestemd met deze locatie waar fysieke compensatie van ruim 3000m² plaatsvindt. In de huidige situatie is het perceel voor het grootste deel reeds onderdeel van het NNB. De ambitie van dit perceel is om er NNB te realiseren met het natuurbeheertype 'Droog hout met productie' (bron: kaart natuurbeheerplan provincie Noord-brabant). Echter, het perceel is nog niet als zodanig ingericht. Om invulling te geven aan de ambitie van het perceel met betrekking tot de invulling van het NNB, dient de agrarische functie te worden opgeheven en moet het aangeplant worden met verschillende soorten inheemse loofbomen en struikgewassen.



Figuur 4.5: Ligging compensatiegronden NNB (geel omcirkeld) t.o.v ligging plangebied (rood omcirkeld)



Figuur 4.6: Ambitiekaart natuurbeheertypen. Beige = droog bos met productie. Groen = Dennen-, eiken- en beukenbos



Figuur 4.7: Het grootste deel van de compensatiegronden (globale ligging geel omcirkeld) zijn reeds onderdeel van het NNB (lichtgroene vlakken)

6 Conclusies

Vanwege de inwerkingtrede van de Wet natuurbescherming is het voorgaande verkennende natuuronderzoek van Sweco uit 2016 geactualiseerd. In voorliggende notitie is bepaald of er nieuwe beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en/of negatief beïnvloed kunnen worden door de voorgenomen ontwikkeling. Tevens is bepaald of de bevindingen en conclusies van het onderzoek met betrekking tot soortbescherming, Natura 2000 en houtopstanden nog geldig zijn op grond van de huidige wetgeving. Daarnaast is de compensatieopgave voor de NNB verder uitgewerkt.

6.1 Wet natuurbescherming

6.1.1 Natura 2000

De conclusies uit het voorgaand onderzoek gelden onverkort onder de Wet natuurbescherming. Effecten van de voorgenoemde activiteiten op Natura 2000-gebieden zijn op voorhand uit te sluiten. Een melding-of vergunningsplicht is niet van toepassing. Er is geen noodzaak tot het nemen van vervolgstappen. Voor wat betreft het onderdeel Natura 2000 is het bestemmingsplan uitvoerbaar in het licht van de Wet natuurbescherming

6.1.2 Soortenbescherming

Het is uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van (essentieel) leefgebied van niet vrijgestelde beschermde soorten. Mogelijk komen enkele algemene beschermde soorten voor waarvoor een vrijstelling van ontheffingsplicht geldt bij de uitvoering van ruimtelijke ingrepen. Wel dient rekening gehouden te worden met de mogelijke aanwezigheid van broedvogels. Als werkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal 15 maart-augustus) plaatsvinden, kan verstoring worden voorkomen. Zolang verstoring van broedvogels wordt voorkomen zal bij de uitvoering van het plan geen sprake zijn van het overtreden van verbodsbepalingen vanuit de Wet natuurbescherming. Voor wat betreft soortenbescherming is het bestemmingsplan uitvoerbaar in het licht van de Wet natuurbescherming.

6.1.3 Houtopstanden

In vergelijking met de Boswet zijn er in de Wet natuurbescherming weinig wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot de bescherming van houtopstanden. De te kappen bomen zijn beschermd op grond van de Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden. Voor de bomenkap geldt dan ook een meldings- en herplantingsplicht. De melding moet tijdig ingediend te worden bij het bevoegd gezag, de provincie Noord-Brabant. Voor wat betreft bescherming van houtopstanden is het bestemmingsplan uitvoerbaar in het licht van de Wet natuurbescherming.

6.2 Natuurbeleidskaders

Met de voorgenomen ingreep gaat circa 2200m² aan NNB verloren. Bij het bevoegd gezag (Provincie Noord-Brabant) dient een zogenaamd 'Verzoek tot herbegrenzing' aangevraagd te worden. Aangezien het om een kleinschalige en individuele ingreep betreft, is artikel 5.5 ('Wijziging van de begrenzing op verzoek bij kleinschalige ingrepen') uit de Verordening Ruimte 2014 van toepassing. Gelet op de benodigde ontwikkelingsduur van de huidige waarde van het NNB-gebied, dient een oppervlaktetoeslag van 2/3 te worden toegepast, waardoor de te compenseren oppervlakte afgerond 3665m² bedraagt. De compensatieopgave voor onderhavig project wordt gerealiseerd door middel van een

combinatie van fysieke compensatie en financiële compensatie. Hiervoor is afstemming en met het bevoegd gezag, de provincie Noord-Brabant vereist.